

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Hogyedévre	60 K
Egy hóra	20 K

Egyes szám ára 80 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obllityeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszáma 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VAGY
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 156. szám.

Szerda, 1920 július 21.

A vilájjáró angol

elindulhat most hazájából, felöltve kockás utiruháját, hogy szétnézzen a világban. De siessen, mert, ha sokáig halogatja földközi turáját, úgy mire utnak indul, már talán nem igen mondhatja hideg angol göggel, hogy amerre csak járok, mindenüvé elér Britannia keze. Minden szoroson britt hajó áll őrt és angol zászló lobog, hirdelve az angol faj uralmát, dicsőségét. Bizony sietnie kell Mrs. Bullnak, ha azt akarja, hogy Adennél, Sueznél, Port Saidnál és Bombayban úgy üdvözlőjkék, mint azelőtt.

A szép idők elmúltak. Mesés Indiában elmúlt a kedve a tennislabdát verő szőke ladyknek. És a bengáli lovasezredek nyalka tisztjei nagyrészt a verduni pokolban adták át ifju életüket az örökkévalóságnak. A fehérburnuszos arab fegyvere agyán nyugtatja kezét a misztikus Egyiptomban és fanatikusan, égő szemmel, lesben állva le akar számolni a gyűlölt giaurral, a melyet az ő szemében az english man képvisel. Ezer titoktól terhes levegőjü Bombay sok pagodájának meredt szemü istenei hadat üzennek büszke Albionnak, amelynek földjén sohasem nyugodott le eddig a nap! Trónok dültek össze és a kaoszól új népek kezdték meg életüket. Még egyre resecropog a világrend hol itt, hol ott. De Albion büszke fiai ott ülnek stopperrel a kezükben és úgy akarják mérni világok és népek életét.

Bizony, kedves szeretetreméltó és igen tisztelt John Bull, tengerzöld, nyugodt rebbenés nélküli szemed ugyancsak tágra fog nyilni, ha a nagy emberi számum fölborítja ravaszággal, önző számítással fölépített erődeidet, amelyeket idáig náladnál gyámoltalanabb embertársaid, szegény lenyüggözött népek földjeire telepítettél. Kanada, Ausztrália máris csak mint önállósult és gyámságod alól fölzsabadult rokonok integetnek bucsut a messzi tengereken át a földszigeten lakó, tekintélyét vesztett nagybácsinak. Kiskoru véenceid: Egyiptom, India már nagyon sokat tanultak az öt éves világháboru eseményeiből. De nyugodj bele kedves tiszteletreméltó John Bull, hiába, semmi sem tart örökké és ha a szolgáló majd felmondja a bérnélküli néhez, szomorú szolgálatot, akkor — hiszen ti nagyon energikusak vagytok angolok, — akkor majd bizony magatoknak kell elvégezni azt a cselédmunkát, amelyeket eddig szegény szines és fehér rabszolgáitok végeztek. Ha majd fát vágsz vagy a rizsbokor mellett guggolsz, hogy a rizszemeket szedjed, gondold kedves John Bull, hogy most krikettezel... dús.

AZ OROSZ HELYZET.

London. Lloyd George a lengyelek részére szóló fegyverszüneti ajánlatát a szovjet elfogadta. A tárgyalások Londonban és Breszt-Litowszkban fognak folyni Anglia közvetítésével.

Páris. Wrangel tábornok kiüríti egész Krimiat és átadja a bolsevista csapatoknak.

Moszkva. Julius 12-én aláírták Moszkvában az orosz-litván békét. Szovjetország ebben a békeszerződésben elismeri Litvánia teljes állami függetlenségét.

London. Bonar Law az angol alsóházban kijelentette, hogy Szovjetország az eddigi tárgyalások eredményét elfogadta a későbbi tárgyalások alapfeltételül. Anglia szövetségeseivel karöltve felajánlott fegyverszünetet konferencia fogja követni, amelyen az oroszokat határoló összes államok képviselői részt vesznek. Az Anglia és Oroszország közötti gazdasági tárgyalások megszakítás nélkül folynak.

Moszkva. (Bols. hiv. jel.) Minsket tegnap csapataink elfoglalták és nyugati irányban folytatják előnyomulásukat. Mossir mellett átkeltünk a Ptics-folyón. Minsktől délkeletre átléptük a Sviszlócsi vonalat. Mihanovici állomását megszálltuk. Baranovicsi irányában állott ellenséges állásokat elfoglaltuk és az ellenséget szétszörtük. Kowel környékén átléptek csapataink a Gorin-folyón és úgy üldözik nyugat felé az ellenséget. A Tarnopol előtti Bieloserkát elfoglaltuk. Kamenee Podolsktól 15 verstnyire átkeltünk a Studenitzán

Varsó. Vilnától északkeletre csapataink az ellenséges nyomás alatt visszavonultak dél felé a Wilija-folyó mögé. Erős ellenséges csapatok megszállták Molo-deschnot és a vasuti vonal mentén előnyomulnak egyrészt Losk, másrészt Smorgon felé. A harcok ebben az irányban még folynak. Julius 12-én hősi küzdelem után kiürítettük Dubnót. Helyőrsége dél és nyugat felé vonult vissza. Az ellenség a várost tekintélyes sereggel rakta meg. A bolsevisták Kremenee város elleni támadásait hevesen visszavertük. Podvolocziskától keletre visszavertük az ellenséget és 3 gépfegyvert, ezer fegyvert zsákmányoltunk és sok foglyot ejtettünk. Bolsevista csapatok, melyek Kamenee-Podolszk irányában nyomultak előre, az ukrán hadsereg csapataitól vereséget szenvedtek.

Róma. Teheráni jelentések szerint a bolsevisták megszállták Barferust és Sarit, mindkét helység Teherántól 80 kilométerre fekszik a Mesenderan kerületben.

A SPAAI KONFERENCIA.

Spaa. Dr. Simons német külügyminiszter tárgyalásai a szénkérdésben 16-án este befejeződtek. A szövetségesek még aznap megküldték Németországnak a szénügyre vonatkozó jegyzőkönyvet aláírás végett. A jegyzőkönyv tartalmazza az entente feleletét a német javaslatokra.

Spaa. Lloyd George pénteken elutazott Spaából Londonba.

London. Ama spaii hír kiegészítésül, melyet a lengyel-orosz fegyverszünetről közöltek, jelentik, hogy azon vonal, amelyre a lengyel haderőnek vissza kell vonulnia, a következő: Grodnótól Breszt-Litowszkon át Prsemisltől délre 50 kilométerre.

ANGOL MUNKÁSOK AZ IR MEGSZÁLLÁSRÓL.

London. Az összes angol munkásszervezetek szavazása alá bocsátották azt a kérdést, hogy visszavonják-e az angol csapatokat Irországból vagy nem. A katonai megszállás ellen és a csapatok rögtöni visszavonása mellett szavazott 267.000. A megszállás mellett szavazott 1 millió 900 ezer munkás.

A GÖRÖG-TÖRÖK FRONT.

Páris. Görög forrásból közlik, hogy smirnai jelentések szerint a görög csapatok szünet nélkül nyomulnak előre Kisázsia belsejében. Kmal pasa csapatai rendetlenül menekülnek. Sok fegyvert és lőszert hagynak hátra a menekülő török nacionalisták.

Páris. Konstantinápolyból jelentik, hogy állítólag a Márvány-tenger északi partjain kívül a többi tengerpart is rövidesen entente megszállás alá kerül.

Athén. Görög jelentés szerint a görögök Anatóliában megszüntették előnyomulásukat, miután céljukat elérték. Most már csak a további parancsra várnak, hogy előnyomulásukat a Bagdad vasutig kiterjesszék.

ZÁSZLÓAFFAIRE BERLINBEN.

Berlin. A franciák nemzeti ünnepét, július 14-ikét a berlini francia követségen szokás szerint megünnepezték. A francia lobogónak a követség házára való felhúzásánál rengeteg sok német szemlélő vett részt, akik egyszerre rákezdték a „Deutschland, Deutschland über alles“ című énekre. A francia tisztiek csak rendőrök fedezete mellett mentek a követségre. Az ünnepély végén eddig még ismeretlen tettesek felkerültek a ház tetejére, ahonnan leszállították és magukkal vitték a kitűzött francia lobogót.

Elsőrangú angol férfiszabó!

Elado azonnal szabadkezből egy ház nagy gabonamagtérrel!

ELADO egy 4-5 m. hosszú új szőnyeg.

Detail fűszerüzlet!

A MAGYAR BOJKOTT ÜGYE.

Bruxelles. A nemzetközi szakszervezeti tanács irodája közli: A napisajtóban olyan közlemények jelennek meg, amelyek azt a benyomást keltik, mintha Magyarország a bojkottfeltételek teljesítésével nemzeti létét veszélyeztetné. A nemzetközi szakszervezeti tanács kijelenti ismételtén, hogy Magyarország belső ügyeibe nem avatkozik, csak a terror megszüntetését követeli és garanciákat arra nézve, hogy a szakszervezetek szabadon fejlődhessenek. A feltételek, amelyekhez a szakszervezeti tanács a bojkott megszüntetését kötötte, a következők: 1. A felfüggesztett munkásszakszervezetek régi jogaiba való visszahelyezése. 2. A helyi csoportok működésének megengedése és az elkobzott szakszervezeti vagyon megtérítése. 3. Azon munkások viztatérésének lehetővé tétele, akiket semmiféle konkrét vád nem terhel. Azok, akik a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményeket követtek el, rendes bíróság elé kell állítani. 4. Az internálásokat meg kell szüntetni. 5. A politikai foglyokat szabadon kell bocsájtani. 6. A rendkívüli büntető eljárásokat meg kell szüntetni. A nemzetközi szakszervezeti tanács sulyt helyez rá, hogy Magyarország teljesítse azokat a kötelezettségeit, amelyeket a békeszerződés aláírásával magára vállalt.

A MAGYAR KORMÁNY NEM TUD MEGALAKULNI.

Bécs. A Magyar Távirati Iroda bécsi fiókja jelenti, hogy Horthy kormányzó fogadta gróf Teleki Pált, aki a kormányválság ügyében tett jelentést. További tárgyalások azonban nem voltak. A gróf Bethlen-féle kombináció teljesen elesett.

AZ ÚJ CSEH HADÜGYMINISZTER.

Prága. A szociáldemokrata-párt azt az ajánlatot tette a kormánynak, hogy nevezze ki új hadügyminiszternek dr. Markovits szlovén képviselőt. Massaryk elnök fogadta dr. Markovicsot, akinek kinevezése küszöbön áll. Ehhez fűzik, hogy Tussár miniszterelnök újra átvette hivatalát, amelyet betegsége miatt nem láthatott el. A miniszterelnök helyzete nagyon sok belső ügy miatt megrendült, úgy hogy lemondása forog fenn.

A TRIESZTI ROMBOLÁS.

Trieszt. Két trieszti kormánybiztos Rómába érkezett, hogy az olasz kormánynak jelentést tegyenek a trieszti eseményekről.

Laibach. Olasz katonák a demarkációs vonal mentén három jugoszláv vámőrséget megtámadtak. Az olaszok Csrni prsztnál jugoszláv területre léptek és ott drótkadályokat állítottak föl.

Zagreb. A trieszti ötemeletes Narodni Dom lerombolásával az olaszok tízmillió korona kárt okoztak Jugoszláviának.

Marburg. A városban nagy olaszellenes tüntetések voltak. A gyűlésen tizezernél többen vettek részt és olyan határozati javaslatot hoztak, hogy a beogradi kormányhoz fordulnak, eszközölje ki, hogy az olaszok által megszállt területeket internacionális csapatok szállják meg.

Prága. A cseh sajtó élesen elítéli az olasz eseményeket Triesztben és

Spalatonban. A Narodni List azt írja, hogy Olaszország eme ténykedése nem kulturállamhoz méltó.

A BANYÁSZOKÉ AZ UTOLSÓ SZÓ.

Berlin. A Ruhr-vidéki bányászok elhatározták, hogy nem tükrik meg a Ruhr-vidéknek entente csapatokkal való megszállását. A munkásszervezetek elhatározták, hogy megszállás esetén proklamálni fogják az általános sztrájkot.

OLAHORSZÁG NEM MOZGÓSIT.

Wien. Az oláh konzulátus az oláh mozgósítás hírét megáfolta.

WILSON ELNÖK BETEGSÉGE.

Washington. Wilson elnök állapota teljesen rosszra fordult. Az orvosok véleménye szerint az elnök többé nem fogja ágyát elhagyhatni és a külvilággal állami funkciókban nem fog többé érintkezhetni.

RÖVID HIREK.

Berlin. Ludwighafenben a munkások két vagon tölténynek Lengyelországba való berakását megtagadták.

Moskva. Fridjov Nansen, a híres északsarki utazót Szentpétervárott nagy ünnepek keretében fogadták. Nansen Maxim Gorkij üdvözölte.

Berlin. Az orosz szövjetkormány nagyszámu német szakmunkást hívott meg Oroszországba. A német munkásbizottság a meghívást elfogadta.

Prága. A Pravo Lidu július 16-iki esti számát antimilitarista cikkei miatt elkobozták. A közönség fölháborodottan tiltakozott az erőszakosság ellen.

ANGOL EZREDES LELEPLEZTE KÁROLYI MIHÁLY GRÓFOT.

Szubotica. A „Bácskai Napló“ írja: Az Amerikai Magyar Népszava londoni híradása szerint Backer angol ezredes a következő nyilatkozatot tette:

Vix alezredessel 1919 március 20-ikán Károlynak, Magyarország akkori köztársasági elnökének bejelentettük, hogy a surlódások kikerülése végett a megszállott területeken semleges zóna létesítését határoztuk el. Kijelentettük, hogy a semleges zónamegállapítása nem jelenti a határvonal véglegesítését. Meglepetésünkre másnap a magyar kormány olyan kommunikét tett közzé, mintha végleges határvonalat állapítottunk volna meg. Ez a beállítás okozta a magyar tanácsköztársaság kikiáltását.

AZ OLÁHOK RENDET CSINALNAK BESSZARÁBIÁBAN.

Amint a „Dnevik“ írja, Besszarábiában több helyen az oláh hatóságok a szociálista mozgalmakat véresen elfojtották. Elfogtak 108 személyt, akik közül 39-et halálra ítélték. Az elfogottak túlnyomó része fiatal diák, leány, munkás. A foglyok nagyrésze orosz zsidó, akikkel az oláhok rendkívül kegyetlenkednek.

Egy másodosztályú kényelmes hivatalhoz

kerestetik egy postakiadójelölt

vagy kiadó. Szükséges szerb írásbeli jártasság. Fizetés megegyezés szerint. Ellátásban és külön szabással rendelkezhetik, nemkülönben jó bánásmódra számíthat. 1387

„Postatávirda hivatal“, Stara Béla (Bánát)

HIREK

Igazgató ur! Igazgató ur!

kiáltott a napokban valaki stentori hangon a Kaszinóban. A hangos kiáltásra egyszerre majdnem minden kártyázó és olvasó törzs ki-egyensedett és fej felbólintott. A kiáltó pedig indián táncot járva a terem közepén ujjongva kurjongatta: Nyertem! Nyertem! Mit mondtam?! Ajvécesz! Megnyertem! Mindenki odanéz, általános kíváncsiság. A tisztelt örvendő bácsi nem is kékis a magyarázattal esiet elmondani, hogy fogadott egy kaszinóbeli társasággal, hogy ha elkiáltja a teremben, hogy igazgató ur! — hát csaknem mindenki föl fog nézni, mert — Beeskereken már majdnem mindenki igazgató. Igazgató, vezérigazgató, cégvezető-igazgató, ügyvezető-igazgató, igazgató-titkár, igazgató-cégvezető-titkár, titkár-igazgató, vagy titkár-igazgató-titkár. A nagy pénzűség folytán gombamódra szaporodó fő- és mellék- és oldalági vállalatok és cégfiókok és fiókécek csak úgy osztogatják a címeket, mint Mexikóban a tábornoki rangot. És ime, neki igaza van, megnyerte a fogadást. Eddig a történet. De mi most leleplezzük — miután mi szintén megnyertük erre vonatkozó fogadásunkat — a nyertes fogadót. Ugyanis nyeresémmel is egy ispangondnok-felügyelő-titkár-cégvezető-igazgató-vezérkarigazgató címet nyert — az új állása mellé. Így hull le a lepel! Amint a fogadás nyereségy összegét kezünkhöz kapjuk, rögtön pályadíjat tűzünk ki, egy „Beeskereken mindenki igazgató“ kezdetű tanulságos kereskedelmi műdal szövegének a megírására. Ad notam: Oroszországban mindenki Guidó... Csak cégvezető-igazgatók és igazgató-cégvezetők pályázhatnak. Nemesi oklevéllel és magas osztalékkal bírók előnyben részesülnek. Szakértelem nem szükséges, csak összköt. és protek. dús.

Keresik pénzünket a bécsi tőzsdén. A jugoszláv pénz iránti kereslet Bécsben hétfőn tetőpontját érte el. Nagy érdeklődés mutatkozott a korona-dinárok után, a melyből azonban a piacon kevés volt. 100 jugoszláv koronáért 250 osztrák koronát is fizettek.

A Dunahajózás és az entente, Lord Grey és Sir Frederic az angol hajózás több képviselőjének kíséretében Budapestre érkeztek, hogy a magyar folyamhajózási trösztel való egybeolvadásáról tárgyaljanak. A tárgyalások folyamán az angol megbízottak kijelentették, hogy Budapestnek központi fekvésénél fogva a folyamhajózás tekintetében vezető szereppel kell bírnia.

Vonat Szubotica—Pancsova között. A beogradi lapok írják, hogy miután a zentai hid rendbehozott, a szubotica-i vasut-igazgatóság közvetlen vonatot fog járattatni Szubotica és Pancsova között Beeskereken át. A vonat innen 6 óra 10 percekor fog indulni és Pancsovára 16 óra 21 percekor érkezni. Visszafelé az indulás ideje 7 óra 5 perc, érkezése 19 óra 26 perc. Pancsován összeköttetés lesz a vonatnak Beograd-felé.

Beograd ellátása. Beograd hatósága a közlekedési minisztérium újvidéki osztályával megbeszéléseket folytat arra nézve, mily feltételek mellett volna hajlandó utóbbi Beogradba naponként egy vagon tejet s 1 vagon főzelékfelét szállítani. Ennek még csak az az akadálya, hogy a forgalmi minisztérium nem akarja elrendelni, hogy ezeket a vagonokat a gyorsvonalhoz csatolják.

Masirevics Mihály törvényszéki jegyző szerkesztésében megjelenő „Jogi kifejezések magyar-szerb szótára“-nak megrendelése a napokban lezárulnak, azontul már csak 13 dináros árban lesz kapható a könyvesboltokban és a kiadónál. A szótár ára előre megrendelve 10 dinár s megrendelhető dr. Ljudevit Puskás törvényszéki bíróról Somborban.

Megkönnyítik a Svájca való utazást. A svájci távirati ügynökség jelenti, hogy a svájci szövetség tanács az idegen utasoknak lényegesen megkönnyítette a Svájca való beutazást és a tartózkodást.

Vasárnapi sportesemények. Novisád: U. T. K. Old boy—Ingadozom 2:1 (U. T. K. jav.) U. V. A. K.—Vojvodina 2:1 (Vojv. jav.) Biró: Dr. Pap, Szubotica.

Beeskerek Viktória—Zs. S. E. 1:3 Zs. S. E. javára.

Zsombolya Schwäbische—Obility 4:0 Schwäbische javára.

Az anyakönyvi hivatalban ujabban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Mata Szilveszter rk. és Hoffmann Hermina rk. — Fazekas József rk. olajgyári munkás és Rózsa Julianna rk. — Klopp Mihály rk. szabó és Veiterschan Mária rk. — Petrobut Georgije gk. kereskedő és Veil Olga izr. — Veréb Károly evangélikus és Zima Anna rk. — Tenyér János rk. szabósegéd és Német Verona rk. — Rech Nándor rk. mészárossegéd és Filipisz Anna rk. — Ivin Dragutin gk. földmives és Atyin Velinka gk. — Glaug János rk. kereskedő és Probásch Erzsébet rk.

Születések: Laczkov Szmyla gk. napszámos, fiu. — Berényi Mária rk. napszámos, leány. — Mires Szvetozár gk. kovács, fiu. — Ubavity Ignjat gk. asztalos, leány. — Czeschan József rk. lakatos, leány. — Legó Jakab rk. asztalossegéd, leány. — Zsilka György rk. asztalos, fiu. — Dr. Heinermann Alajos rk. orvos, leány. — Atyin Dusan gk. földmives leány. — Lenárt János rk. napszámos, leány. — Havlik Róza rk., fiu. — Markovics Ferenc rk. szabó, leány. — Benesik Mihály ev. napszámos, fiu. — Szuchi Árpád rk. kereskedő, leány. — Czvejity Zsárko gk. földmives, leány. — Kovács József rk. juhász, fiu. — Filipisz Anna rk., fiu. — Fürst Gusztáv rk. pincér, fiu. — Mátyás József izr. kereskedő, leány. — Lonesarovity Milka gk., fiu. — Vukov Zsiva gk. földmives, fiu. — Radanov Péra gk. adóhivatali hivatalnok, fiu. — Radovancev Isza gk. földm., leány. Bugai István napszámos, leány. — Szauer Nándor rk. asztalos, leány.

Halálozások: Gyukity Joca gk. 70 éves földm., aggkór. — Tabacski Áca gk. 84 éves napsz., aggkór. — Mility Milutin gk. 23 éves katona vízbeulás. — Özv. Belényi Mihályné rk. 56 éves, bélhurut. — Spinka Józsefné rk. 48 éves, szivhűdés. — Czekresin Zsiva gk. 44 éves borbély, szervi szivbaj. — Cseschmann Erzsébet rk. 7 napos, életgyenge. — Mihajlovity Péter gk. 8 éves, vízbeulás. — Leitenberger Imre 3 hónapos, göresök. — Szemendri Verona rk. 14 éves, vízbeulás. — Turinszki Dusan gk. 4 hónapos, bélhurut. — Koncsok Márton rk. 21 éves cipészsegéd, bélhurut.

Megyék, városok.

Személyi hírek. Misity tábornok és szükebb tiszti kísérete folyó hó 14-én hivatalos katonai ügyben Vrsacra érkezett.

Dr. Jevanovity Milivoj belügyminiszteriumi inspektor az Orosz Vöröskereszt kórházának megnyitására a miniszter képviselőjében Vrsacra érkezett. Résztvett a folyó hó 15-iki ünnepélyes megnyitón.

A vrsaci izraelita hitközség folyó hó 12-én diszes ünnepség keretében leplezte le a két év előtt elhunyt dr. Sidon Adolf főrabbi, a szakkörökben kontinenshires tudós és szeretett lelkipásztor jólsikerült portréját. Korányi festőművész kitűnő művét. Wolfner Vilmos hitközségi elnök üdvözlő és az alkalom jelentőségét vázoló beszéde után leplezték a képet, majd a jelenlévők és a Chevra kadisa nevében dr. Donáth József tartott beszédet.

A vrsaci törvényszék ügye.

(Vrsaci munkatársunktól.)

Vrsac, július 18.

A belacrkvai törvényszéknek városunkba való áthelyezési terve meglehetősen élénk érdeklődést, sőt hírlapi polemikát is keletkezett mindkét érdekelt helyen, úgy hogy nem tartjuk indokolatlannak az ügy jelenlegi állásával a közönség szélesebb rétegét is megismertetni. Szükségesnek tartottuk e célból egy igen jól informált vezető személyiséget megszólaltatni a dolgról. Informátorunk lekötelező szíveséggel a következőket fejtette ki:

— Biróság kreálását és az idevonatkozó rendelkezések általános magyarázata szerint az áthelyezését is csak törvényhozási úton lehet végrehajtani. A jelen esetet is tehát a rendes, esetleg a jelenlegi alkotmányozó nemzetgyűlés elé kellene terjeszteni, amely a törvényszék áthelyezéséről határoz. Az ügy első stádiumában az érdekelt körök igyekezete abban kulminált, hogy a leírt eljárás mellőzésével, ukáz, avagy rendelet törvény útján érvé el az áthelyezést. Vrsac város bővített tanácsa, valamint az egyesített jog- és pénzügyi-bizottság figyelemreméltó buzgósággal ajánlotta föl a kormánynak egy finánciális, mint más garanciáit. Így többek között a pénzügyi bizottság már is elfogadta egy 1 millió, esetleg nagyobb összeg megajánlását, azonkívül egy hármast épületömb (a polgári leányiskola, községi fiúiskola és esetleg a zárdaépület) kijelölését, amellyel az idehelyezés technikai lehetősége meglehetősen közelbe juthatott. Ami a kérdés jogosságát illeti, kétségkívül el kell ismernünk azt, hogy Vrsac város egy régi, tán öt évtizedes állandó óhaja, hogy egy fejezzem ki magam: sérelme nyerne orvoslást a kedvező elintézésel. Évtizedek óta ez volt a programja minden vrsaci országgyűlési képviselőnek, ez volt a létkérdése szinte az egész jövőnek, úgy hogy már ebből a szempontból is bizonyos körök ellenszegülése teljesen indokolatlan és következtelen.

Az áthelyezés ellen mindkét városban bizonyos körök meglehetősen aggállal tekintenek. Amennyire méltányolni tudom azonban egynémely szempontból pl. a belacrkvai intelligencia és ügyvédi kar indokait, annyira irrevelánsnak kell hogy tünjenek előttem a vrsaci német iskolaszék és a köréje csoportosuló érdekkör által felhozott ellenérvek. Azt hangsúlyozzák ugyanis, hogy egy kulturtényezőnek soha sem szabad a másik kárára preponderálni, jelen esetben pedig a törvényszék lehetlenné teszi az iskolát. Erre ez a válaszom: Anélkül, hogy a közgazdasági, néprajzi, politikai szempontból vitális fontosságúvá lett törvényszék fontosságára mutatnék rá, elégnek találok reámutatni arra, hogy nem valószínű az a feltevés, mely szerint a kormány a törvényszéket hosszabb ideig hagyná szétszört, más célt szolgáló épületben. Előbb-utóbb amugy is fel kell építeni a törvényszék épületét, ezért esztelenség volna 1 év miatt az egész intézmény ellen lenni!

— Ami viszont az iskolát, mint olyant érinti, meg kell gondolni, hogy a közoktatásügyi kormányzatunk a községi iskolák rendszerét megszüntetni kívánja s így nem logikus az a feltevés, amely a szerb állami

iskolaépületeket német, magyar stb. célokra gondolja felhasználni. A multban is pld. a vrsaci szerb egyházközség, ha állami támogatás mellett is, felépítette saját egyházi iskoláit. De ebből még nem kell oda prejudikálni, hogy épp ezért jogos a németek iskolakérelme. Igen, ha a róm. kath. egyházközség felépíteti saját iskolaépületét, ez ellen nem lehet és nincs is semmi kifogásunk. Állami épületek azonban nem szolgálhatnak — legalább egyelőre nem — mást, mint szerb célokat.

— Itt ki kell térnem az új alkotmánytervezet bennünket érdeklő pontjaira. Az egész ország kerületekre, Krug-okra lesz osztva, még pedig minden 250 ezer lakosra jut egy krug. Így a Bánát a beeskereki és pancsovai kerületből állana. Már most nekünk Vrsaciaknak azon kell lennünk, hogy egy harmadik kerület is kreáltassék Vrsac székhellyel, miután ezt a népesedési arány is követeli. A kerület székhelyén van: főnökség, élén az okruzni naczelnik-kal, aki megfelel a mai főispánnak és okruzni sud, kerületi bíróság (törvényszék), teljesen egyöntetű szervezettel. Ahol már van egy okruzni sud, ott már van jogalap a kerületi székhely megtartására. Ez egy taktikai „histeron proteron“-t tesz szükségessé: előbb kell megszereznünk a törvényszéket s akkor kell reklamálni a főnökséget. Vrsac amugy is veszített egy csomó intézményt: a pénzügyigazgatóság, kormánybiztosság, kerületi főispánság, melyek mult évben itt voltak, a kerületi parancsnokság, a hadosztályparancsnokság, mind elkerült innét. Ezért kell igyekezni, a mulasztottat pótolni.

Az ügy jelenlegi állásáról még a következőket sikerült megtudnom: Pár hét előtt Beogradban járt a következő küldöttség: Kosirovity Iván főispáni hatáskörrel felruházott polgármester, dr. Nikolajevity Steva főügyész, dr. Gyurity Miklós, Dragity Milán és Bogosavljevity Joca tanácsstagok. A küldöttség, melyet dr. Mihajlovity Svetislav államtitkár, a B. B. B. elnöke, dr. Miletity Slavkó v. miniszter, orsz. gyűl. képviselő és Klicin Mita képviselő, a „Tribuna“ főszerkesztője egészítették ki, megjelent az igazságügyminiszter előtt. Dr. Trifkovity meghallgatta az urak érveit, melyek közt kiemelkedő a városi tanács határozata 3 épület és 1 millió korona felajánlása iránt és teljes támogatást helyezte kilátásba. Ugyanezen küldöttség a közlekedésügyi minisztériumnál elérte azt, hogy még e hó folyamán forgalomba állítsák a második Vrsac—Pancsevo-vasutat. Ez Vrsacról reggel 3 órakor indul, 8 óra Beograd, vissza este 7, Vrsac 11 óra éjjel, úgy hogy kb. 12 órát tölthetünk a fővárosban és mégis ugyanaznap érkezünk haza.

Mint utólag értesülünk, a nemzetgyűlés alkotmányelőkészítő bizottsága tényleg azt az indítványt fogja a plénum elé terjeszteni, mely szerint a Bánát két kerületre és pedig északra: Veliki Beeskerek és délre: Pancseva székhellyel osztassék. Ez azonban nem jelenti még azt, hogy egy az adott körülmények által szükségesnek bizonyulandó vrsaci törvényszék terve teljesen elejtessék, sőt kárpótlásképpen esetleg Vrsacot fogják törvényszékhez juttatni.

Hirdessen a „Torontál“-ban.

Keresünk 7 vagonos malmunk részére

Főmolnártszakképzett 1363
Írásbeli ajánlatok eddigi működéséről és családi viszonyokról az **Első Újvidéki Hengermalom Részvénytársaságnak** Novisad, küldendők be.

Torontál—Temesvármegye alispánja.

9320—920. szám. 1388

Tárgy: A vármegyei raktár értékesítése, miután az eddig megtartott árverés nem hozta meg a kívánt eredményt, újlag kibocsátom a következő**árverési hirdetményt.**

Ezennel közhírré tétetik, hogy az Obilityeva (Zápolya) utcában az u. n. „Munkács” börtön-épület mellett levő vármegyei raktár a telekkel együtt f. é. július hó 28-án délelőtt 10 órakor az alispáni hivatal kistermében nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek szerződészerűleg és több évi használatra bérebe lesz adva.

A házhely, illetőleg a kert területe 385 □-öl, a raktár áll 3187 m²nyi alapterületből, egy emeletből, ugyszintén padlásrészből, amely raktárcélokra felhasználható. Bérlet köteles lesz minden megkívánt javítást, mely szükségesnek mutatkozik, saját költségén eszközölni, ugyszintén az épület rendes évi fenntartása is bérlet terheléssel, a bérletidő leteltével pedig köteles a raktárt, valamint a házhelyet teljesen jó állapotban a vármegyének visszaadni.

A bérletösszeg evenként előre fizetendő, ha pedig a vármegye elhatározza, hogy a raktár lebontása után azon a helyen új épületet létesít, ebben az esetben a bérletszerződés érvényét veszti és a bérlet a bérlet kártérítési igénye nélkül megszűnik. Az épület tűzkár és egyéb elleni biztosítási költségeit a bérlet tartama alatt köteles bérlet viselni.

A bérletszerződés költségeit, valamint a törvényes illetékeket ugyancsak bérlet viseli.

Árverelő kötelesek az illetékes rendőrhatalom oly értelmű bizonyítványát bemutatni, hogy a raktárt azon célra tudják felhasználni, amely célból azt bérbevenni szándékoznak.

Veliki Beeskerek, 1920. évi július hó 14-én.

Dr. Mihajlovics s. k., alispán.

Árverési hirdetmény.

Ernst János és Fiai novisadi cég megbízása folytán Arnstein Simon novisadi kereskedő kárára és veszélyére Pancseván, Hajduska Bernát fakereskedő telepén raktározott 155 erdei ol II. osztályu kemény kevert tűzifa (tölgy, bükk, gyertyán) és az Abrahám S.-féle telepen raktározott 150 erdei ol, a fentírt jobbminőségű kemény kevert tűzifa dr. Pavlovits Tamás közjegyző közbenjöttével Pancseván, a Hajduska-féle fatelepen 1920 július hó 22-én délután 4 órakor megtartandó nyilvános árverésen a K. T. 347. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adni.

Bánatpénz fejében az I. tömegnél 20 ezer K, a II. tömegnél 10 ezer K teendő le az árverés megkezdése előtt.

A kikiáltási ár az I. tömegnél 170 ezer K, a II. tömegnél 65 ezer K, mégis azzal, hogy a fa a kikiáltási áron alul is el fog adni.

A Hajduska-féle telepen és az Abrahám-féle telepen levő fa mindegyike külön-külön tömegben, de mindegyik tömeg egy-egy tétel alatt kerül árverésre.

A fa a helyszínéről a vevő által nyolc nap alatt és vevő költségén elfuvarozandó, de az árverés megtörténte után nyomban átvétettnek vétetik és mindazon veszély, mely a fát bármi okból érhetné (mennyeségileg is) már a leütéstől kezdve a vevőt éri és az eladó ezért felelősséget nem vállal.

Az eladó cég sem az áru minőségéért, sem mennyiségéért felelősséget nem vállal.

A vételi illetéket a vevő köteles nyomban a vételáron felül lefizetni.

A fa a helyszínén az üzleti órák alatt megtekinthető.

9326—1920. kig. szám.

1385

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a veliki beeskereki pénzügyigazgatóság 24950/II/6—1920. számú rendelete alapján felhívom Veliki Beeskerek város területén lakó összes kereskedőket, iparosokat és mindazon haszonhajtó foglalkozást üző feleket, kik III oszt. ker. adót fizetni kötelesek, hogy az erre vonatkozó III. oszt. ker. adóvallomásaikat folyó 1920. évi július hó 31-ig ezen városi adóhivatalnál annál bizonyosabban adják be, mert ellenesetben adójuk hivatalból fog megállapítani.

Veliki Beeskerek, 1920. évi július hó 17-én.

Városi adóhivatal.

Korpa

a legolcsóbb napi áron, zsákonként is kapható a 1364

Hazai malomipar rt.-nál Vel. Beeskereken.

Egy ötéves 1381
gyönyörű kis**Muraközi**
Menyész-
mén
eladóPap Dezsőnél
Alsóeleméren.**Detail**
fűszerüzletet
keresek megvételreCím: 1378
Branko Petkov, Farkasd.**Tisztviselőt vagy tisztviselőnőt,**

aki a szerb nyelvet szóban és írásban is bírja,

keres helybeli iparvállalat. 1294

Ajánlatokat „Tisztviselő” jellegre a kiadóba kérünk.

Gazdász

nagyobb birtok önálló kezelésére állást keres.

Szives megkeresések 1386
Fuchs tőzsde Novisad, fő-ut 13. alá kéretnek.**Thurn Ferenc férfi- és női cipész**
Brigadira Risztitya (Aradáci) utca.

1383

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy hat évi hadifogság után hazakerkeztem s műhelyemet a mai kornak megfelelően berendezve, újból megnyitottam.**Антро колонијална радња**
Нафтали М. Леви
БЕОГРАД, Краља Петра у. 44.
Препоручује сву колонијалну робу по најнижим ценама. — Телефон 535.

Engro üzletben állandóan nagy készlet tartok fűszerekben és gyarmatáruban, melyek eladását a legolcsóbb áron ajánlom.

NAFTALI M. LEVI, BEOGRAD
fűszer- és gyarmatáru kereskedése
1256 Kralja Petra ulica 44. — Telefon 535.**Eladó azonnal szabadkézből egy ház nagy gabonamagtárral**és kotárkával a Béga mellett, továbbá egy nagy gabonamagtár szintén kotárkával, ugyancsak a Béga mellett, a legjobb gabona-bevásárlási helyen. Bővebbet: **Braun Mór, Écska.****Rüht és viszketeget**
172 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kintinően bevált **SVRABULIN**

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban. Veliki Beeskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

Ujonnan épült,
három szoba és mellékhelyiségekből álló **lakóházak,** 1388

elfogadható ajánlat mellett eladók. Bővebbet:

PÁNYI és MERSCHBACHER építési vállalatnál
Vel. Beeskerek, Voj. Bojovića (Vörösmarty) u.**Homok** 1367
állandóan raktáron. Eladás fuvaronként és vagontelepekben.Bergenthal szállító,
Vel. Beeskerek, Szvetosavszka (Szerbtemplom) u. 2.**Koksz helyett folytonégők táplálására****I. Retorta-faszén,**továbbá
beliscai ecetsav

1371

ballonokban kapható.

STEINITZER GÉZA szén- és fanagykereskedő, **VEL. BEESKEREK.**